

Program III Międzynarodowej Konferencji Kresowej
Mit Kresów Wschodnich

5 listopada 2015

Muzeum Górnośląskie w Bytomiu

9.00–9.30

Uroczyste otwarcie konferencji w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu przez Dyrektora Muzeum Górnośląskiego – Alicję Knast, Dyrektora Instytutu Historii Wydziału Historyczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego – dra hab. prof. UO Tomasza Ciesielskiego oraz Dyrektora Instytutu Historii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego – prof. dra hab. Jerzego Sperkę

9.30–10.15

prof. dr hab. Stanisław Sławomir Nicieja
Wykład inauguracyjny

Część I. Myśl kresowa a rzeczywistość polityczna

Sala ks. Górczyckiego

Moderator: prof. dr hab. Stanisław Sławomir Nicieja (Uniwersytet Opolski)

10.30–10.50

dr hab. prof. UwB Krzysztof Buchowski (Uniwersytet w Białymstoku), *Mit litewski jako część mitu Kresów Wschodnich*

10.50–11.10

dr hab. prof. US Mirosława Kozłowska (Uniwersytet Szczeciński), *Wilno stołeczne czy kresowe? W kręgu dyskusji o tożsamości: wielokulturowość – peryferyjność – kresowość*

11.10–11.30

dr Zbigniew Bereszyński (Opole), *Kresowe przedmurze Rzeczypospolitej. Mity i rzeczywistość. Próba krytycznej analizy dziedzictwa polityczno-militarnej historii Kresów*

11.30–11.50

dr hab. prof. UwB Wojciech Śleszyński, *Województwo poleskie – nowe ustalenia badawcze*

11.50–12.10

dr hab. prof. w IH PAN Joanna Gierowska-Kałuża (Instytut Historii PAN w Warszawie), *Wizja polskiej polityki wobec Ziemi Wschodnich w działalności Straży Kresowej*

12.10–12.30

dr Antoni Krzysztof Sobczak (Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie), *Kadra Mazowieckiego Inspektoratu Okręgowego Straży Granicznej w Ciechanowie i jej rola w budowie struktur ochrony granic na kresach w latach 1928–1939. Wybrane przykłady*

12.30–12.50

dr hab. Aleksander Głogowski (Uniwersytet Jagielloński), *Policja Państwowa na Wileńszczyźnie w latach 1918–1939*

Część II. Związki Kresów Wschodnich i Zachodnich

Sala Kolumnowa

Moderator: dr hab. Zdzisław Marcinów (Uniwersytet Śląski)

10.30–10.50

dr hab., prof. UAM Piotr Gołdyn (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Nauczyciele z Kresów w szkołach Wielkopolski Wschodniej w okresie II RP*

10.50–11.10

dr Maria Radziszewska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), *Nauczyciele z Kresów Wschodnich organizatorami szkolnictwa na Warmii i Mazurach po II wojnie światowej*

11.10–11.30

Danuta Nowak (Uniwersytet Zielonogórski), *Wschodniokresowi nauczyciele historii na Ziemi Lubuskiej*

11.30–11.50

dr Jarosław Durka (Regionalny Ośrodek Doskonalenia WOM w Częstochowie), *Wystawa wołyńska 1928 – organizacja i znaczenie*

11.50–12.10

dr hab., prof. UO Barbara Kubis (Uniwersytet Opolski), *Nostalgia za Kresami Wschodnimi w świetle literatury dokumentu osobistego*

12.10–12.30

dr Adriana Dawid (Uniwersytet Opolski), *Wysiedlenie z Kresów na Śląsk w świetle wspomnień i relacji świadków oraz uczestników wydarzeń*

12.50–14.00

Przerwa w obradach

Oprowadzanie kuratorskie po Galerii Malarstwa Polskiego Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu – *Mit Kresów w malarstwie* (Iwona Mohl, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Pamiętki Wojska Polskiego z Kresów Wschodnich w II Rzeczypospolitej* (dr Wojciech Moś, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu)

Część III. Kresy w literaturze i sztuce

Sala ks. Górczyckiego

Moderator: prof. dr hab. Mirosława Kozłowska (Uniwersytet Szczeciński)

14.00–14.20

dr hab. Zdzisław Marcinów (Uniwersytet Śląski), *Ziemiańska Galicja. Wątki rodzinne w prozie Andrzeja Stojowskiego (1933–2006)*

14.20–14.40

dr Jolanta Załączny (Muzeum Niepodległości w Warszawie), *Poetycka wizja Kresów w twórczości Mariusza Olbromskiego*

14.40–15.00

Joanna Zegarlicka (Uniwersytet Śląski), *Mit obalony podwójnie – analiza stosunków ukraińskiego chłopca i polskiego pana w wybranej prozie Bogdana Loebla i Stanisława Srokowskiego*

15.00–15.20

dr hab. prof. UŚ Elżbieta Dutka (Uniwersytet Śląski), *Rekonstrukcja rodzinnego mitu kresowego i narracja „spóźnionego wnuka” w „Salkach” Wojciecha Nowickiego*

15.20–15.40

dr Anna Haratyk (Uniwersytet Wrocławski), *Obraz Wilna i jego mieszkańców w podaniach i legendach*

15.40–16.00

Monika Żeromska-Ciesielska, dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO (Uniwersytet Opolski), *Mit Polonii Odesskiej i polskich korzeni miasta w pamiętnikach z XIX i pocz. XX w.*

16.00–16.20

Iwona Mohl (Muzeum Górnośląskie w Bytomiu), *Barwy Kresów w zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu*

16.20–16.40

dr Renata Pomarańska (Uniwersytet Rzeszowski), *Kiedy „swój” stał się obcym czyli o „kainowej zbrodni” w literaturze kresowej*

Część IV. Kresowi bohaterowie

Sala Kolumnowa

Moderator: prof. dr hab. Krzysztof Buchowski (Uniwersytet w Białymstoku)

14.00–14.20

dr hab. Skrzypietz (Uniwersytet Śląski), *Bez „żadnej desperacji i niewieściego kwilenia”. U źródeł mitu kobiety kresowej*

14.20–14.40

dr Jacek Szpak (Uniwersytet Śląski), *Ks. Leon Sapieha. Polityk zapomniany*

14.40–15.00

Tomasz Śmiałek (Bytom), *Harc mistrz Marian Rosen-Różewicz (1911–1984)*

15.00–15.20

dr hab. Joanna Januszewska-Jurkiewicz (Uniwersytet Śląski), *Kresy wschodnie w myśli Wiktora Ormickiego*

15.20–15.40

dr Mirosław Piwowarczyk (Uniwersytet Wrocławski), *Liderki pracy społecznej – działalność Zjednoczenia Polskich Chrześcijańskich Towarzystw Kobietych we Lwowie w okresie 1918–1939*

15.40–16.00

dr hab., prof. UŁ Ewa Andrysiak (Uniwersytet Łódzki), *Alfons Parczewski i Wilno*

16.00–16.20

dr Wojciech Moś (Muzeum Górnośląskie w Bytomiu), *Huculi generała Kazimierza Orlik Łukoskiego*

16.20–16.40

dr Joanna Lusek (Muzeum Górnośląskie w Bytomiu), *Olgi Zarzyckiej-Ręgorowiczowej wspomnienia z okresu plebiscytu i III powstania śląskiego*

Cześć V. Panel dyskusyjny

Kresy Wschodnie wczoraj-dziś-jutro. Problemy badawcze, edukacyjne, formuły kultury pamięci

Sala ks. Górczyckiego

16.45–17.45

Moderator: dr hab. Joanna Januszewska-Jurkiewicz (Uniwersytet Śląski)

Uczestnicy panelu:

dr hab., prof. UŚ Dariusz Nawrot (Uniwersytet Śląski)

Danuta Skalska (Radio Katowice, Towarzystwo Miłośników Lwowa)

Jerzy Wójcicki (Stowarzyszenie Polonijne „Kresowiaczy”, „Słowo Polskie”)

Marcin Hałas („Życie Bytomskie”)

17.45–18.00

Dyskusja i podsumowanie obrad